

**Арча район Советы
КАРАРЫ**

2019 ел, « 14 » март

№ 227

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә
органнары законнарына һәм норматив хокукый актларына үзгәреш кертү
мониторингы үткәрү турында Нигезләмә раслау турында**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәреш кертү мониторингы үткәрү буенча Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Арча район Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнары законнарына һәм норматив хокукый актларына үзгәреш кертү мониторингы үткәрү турында бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнарына:

үз нормаларын чыгару эшчәнлегендә әлеге Карарның 1 нче пунктында расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмә үтәләше өчен җаваплы кешеләрне билгеләргә;

җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертәргә.

3. Муниципаль норматив хокукый актлар законнарга, муниципаль берәмлекләрнең уставларына туры килүен системалы рәвештә тикшереп торуну тәмин итү максатында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы составына кергән жирлекләрнең жирле үзидарә органнарына мониторинг үткәрүне күздә тотучы муниципаль норматив хокукый актлар кабул итәргә тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Уставында билгеләнгән тәртиптә халыкка җиткерергә, шулай ук Интернет мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүне Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башлыгы урынбасары һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесенә йөкләргә.

6. Әлеге карар аны рәсми рәвештә бастырганнан соң ун көн үткәч үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы Башлыгы

И.Г.Нуриев

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнары законнарына һәм норматив хокукый актларына үзгәреш кертү мониторингы үткәрү турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнары законнарына һәм норматив хокукый актларына үзгәреш кертү мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр кертү яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлек алып баруны күздә тотта.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргән вакытта Арча район Советы аппаратының юридик мәсьәләләр буенча бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы кешеләр билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, аларга үзгәреш кертү яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжлары барлыгын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләр, каршылыklar, бушлыкларны, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының хокукый-норматив базасын системага китерүне тәэмин итү;

муниципаль актларда ривәтчелек факторларын ачыклау;

гамәлдә файдаланылмаган (әһәмиятен югалткан) яки кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтижәләлеген киметә торган факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актлар үтәлешен тикшерүгә ярдәм күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә:

федераль конституцион законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнары норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Уставын, муниципаль актларны жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

7. Мониторинг үткәрү өчен нигез булып тора:

федераль һәм республика актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салуның аерым өлкәсендә муниципаль актлар куллануны анализлау;

прокуратура органнарыннан кERGән мәгълүмат;

муниципаль актларда булган кимчелекләр яки аларны камилләштерү кирәклеген турнда массакуләм мәгълүмат чараларыннан кERGән мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турнда шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы уздырган хокукый экспертиза нәтижәләрен;

вәкаләтле затлар тарафыннан тиешле тәртиптә үткәRELгән муниципаль актларның ришвәтчелеккә каршы экспертизасы нәтижәләрен;

конференция, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать тикшерүләре һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла торган башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган гражданнардан, юридик затлардан, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмалардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимияте органнарыннан, муниципаль берәмлекләреннән вәкиллеке органнары депутатларыннан кERGән мөрәжәгатьләр.

II. Мониторинг үткәрү дәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә караган сораулар буенча әлегә Нигезләмәннән 4 нче пункттында күрсәтелгән жаваплы кешеләр белән берлектә мониторинг уздыра.

Мониторинг үткәрү максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәRELергә, кирәкле мәгълүмат сорап алынырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш төрләре кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг:

әлегә Нигезләмәннән 6 нчы пункттында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актларын (суд практикасын);

прокурор актларын анализлау аша башкарыла.

10. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча башкарылган нормалар чыгару нәтижәләрен билгеләү максатында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын булдыру һәм алып бару тәртибе турнда муниципаль берәмлекләреннән вәкиллеке органнары карары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукый актлар кулланыла.

11. Мониторинг үткөрү барышын жиңеллештерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контракт, килешү төзү мөмкинлеге булган очракта) кулланыла. Алар:

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тикшерүгә куелган законнар һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү турында;

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тиешле хокук өлкәсе буенча яңалыклар кертелү турында;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясының «Төбәк законнары аналитигы» («Аналитик регионального законодательства») автоматлаштырылган мәгълүмат системасына муниципаль актларның законнарга туры килмәү очраklары турында мәгълүмат керүне тәэмин итә.

Мониторинг үткөрү барышын жиңеләйтү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

12. Муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр кертү яки үз көчләрөн югалткан дип тану (кире кагу) максатында мониторинг үткәргән вакытта әлеге Нигезләмәнең 9 нчы пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларны куллану гамәле турындагы мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгели торган югарырак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт кабул иткәндә жирле үзидарә органы вәкаләтләре чигендә эш итү;

муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

кулланган вакытта муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында законлы көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәреш кертүне таләп итүче федераль һәм республика законнарына кертелгән үзгәрешләр ачыкланса, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актларның үз көчен югалтуы турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны югарырак юридик көчкә ия булган актларга туры

китерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Федераль һәм республика законнары актларына кертелгән үзгәрешләр муниципаль актларга да үзгәреш кертүне таләп иткән очракта мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә башкарыла.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнардан, юридик затлардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимияте органнарыннан, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкләре органнары депутатларыннан кәргән мөрәжәгать, шулай ук прокуратура мәгълүматы торган очракта, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мондый мөрәжәгать һәм мәгълүмат кәргән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәрү нәтижеләре турында мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

15. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль акты кабул итү федераль һәм (яки) республика законнары актына үзгәреш керткәннән соң, әлегә Нигезләмәнең 14 нче пунктының өченче кызыл юлында күрсәтелгән очрактан тыш, ике айдан да соңга калмыйча башкарыла.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы кешеләр жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында;

мониторинг үткәргән кешеләр турында;

мониторинг үткәрү вакыты турында;

хокукый җайга салуның кыскача бәяләмәсе, мониторинг үткәрү сәбәбе.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актлар кабул итү, кире кагу зарурлыгы буенча тәкъдимнәр;

хокукый мөнәсәбәтләренң аерым өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законда каралган тәртиптә һәм вакыт аралыгында Татарстан Республикасы муниципаль хокукый актлар регистрына кертү өчен җибәрелә.

Әлегә регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләреннән чыгып, норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткөрү, жирле үзидарэ органнары эшчэнлегенэ караган хокукый жайга салуның тиешле өлкөсөндө муниципаль актларны федераль һәм республика законнары белән тәңгәлләштерүне вакытында башкару өчен мониторинг үткөрү һәм хокук чыгару эшчэнлеге өчен жаваплы кешеләр шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап бирә.

20. Мониторинг нәтижеләре буенча тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнырга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарэ органнары житәкчеләре закон буенча жавап бирә.
